

PROTOKÓŁ NR VI/XVII/20
z XVII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VI KADENCJI

(13.01.2020 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji wystąpiła grupa artystów z Żytomierza na Ukrainie. W ramach koncertu zaprezentowano kolędy oraz pieśni patriotyczne]

1. Otwarcie sesji – [godz. 11²⁵ – radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Spośród 45 radnych Sejmiku Województwa Śląskiego w dzisiejszej sesji, zwołanej na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa, uczestniczy zgodnie z listą obecności 41 radnych. Stwierdzam tym samym prawomocność obrad i otwieram XVII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji. Witam przybyłych gości. Witam posła Waldemara Andzela, Pana Posła Jerzego Polaczka. Witam Wicewojewodów Śląskich: Jana Chrzęszcza i Roberta Magdziarza. Witam naszych gości: księdza Marka Studenskigo, Wikariusza Generalnego Diecezji Bielsko-Żywieckiej, księdza Tomasza Chrzana, diecezjalnego wizytatora katechizacji, historyka z wykształcenia. Witam ojca Mariusza Tabulskiego, Definitora Generalnego Zakonu Paulinów w Częstochowie. Serdecznie witamy ! Witam Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Panem Marszałkiem Jakubem Chełstowskim. Witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz. Witam dyrektorów wydziałów Urzędu Marszałkowskiego oraz jednostek organizacyjnych Województwa. Witam przedstawicieli mediów i witam oczywiście Szanownych Państwa Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego. Szanowni Państwo ! Rozpoczynamy takim miłym akcentem – nasza koleżanka radna Alina Nowak objęła stanowisko Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jest to na pewno dla nas radnych wielkie wyróżnienie, stąd chcemy przekazać kwiaty...[...].

- **radna Alina Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panowie Posłowie ! Panowie Wojewodowie ! Czcigodni Przedstawiciele Duchowieństwa ! Szanowni Państwo Radni ! Drodzy Zaproszeni Goście ! To dla mnie ogromny zaszczyt i wyróżnienie, że w rządzie *Zjednoczonej Prawicy* mogę pełnić funkcję Wiceministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Ten rząd dla rodziny, dla osób, które są w szczególnie trudnej sytuacji, dla seniorów, zrealizował wiele świetnych projektów. Ograniczyliśmy ubóstwo w naszym kraju i w dalszym ciągu będziemy realizować te zadania, które będą prowadziły Polskę we właściwym kierunku rozwoju. Szanowni Państwo ! Z pozycji

ministra cała Polska jest dla mnie bardzo ważna, jako radna Sejmiku deklaruje Pani Marszałku szeroką współpracę. Ten region jest dla mnie bardzo ważny. Wierzę, że będziemy współpracować dla dobra naszego regionu. Bardzo dziękuję i przy okazji życzę Państwu wszystkiego dobrego w tym nowym roku.

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Pani Minister ! Wszystkiego dobrego na nowej drodze ! Przechodzimy do kolejnego punktu...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 *Rokiem św. Jana Sarkandra* (**druk VI/213**).
4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 *Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia* (**druk VI/214**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego (**druk VI/211**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie akceptacji listy zadań zatwierdzonych do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (**druk VI/212**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg (**druk VI/210**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wdrożenia *Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów* (**druk VI/215**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie (**druk VI/216**).
10. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
11. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
12. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – pismem z dnia 8 stycznia br. Zarząd wnosi o skreślenie z porządku obrad projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego województwa śląskiego, z druku VI/211. W tym samym piśmie Zarząd Województwa wnioskuje o umieszczenie w porządku obrad dodatkowego projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu na zimowe utrzymanie drogi powiatowej – druk VI/217. Po przegłosowaniu proponuję pewne zmiany w porządku obrad. Proszę Państwa ! No tak się składa, że niestety jestem chory i muszę opuścić posiedzenie, a pewne punkty, jeśli chodzi o rady społeczne, chciałem przeprowadzić. Proponuję następujące zmiany: aktualny punkt 9 będzie zrealizowany jako skreślony punkt 5, a nowy punkt, ten dodany, odnośnie dróg, będzie zrealizowany jako punkt 9. Czy są inne propozycje zmian w porządku obrad ? ... Nie widzę ! Więc przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad skreśleniem z porządku obrad projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr V/59/2/2018 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 października 2018 roku w sprawie określenia wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego województwa śląskiego (druk VI/211):

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bielskiemu na zimowe utrzymanie drogi powiatowej druk VI/217):

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – czyli mamy nowy porządek obrad w kolejności, którą podałem wcześniej ... Przeniesienia chyba nie trzeba głosować, to jest w komunikacie, czyli mamy teraz porządek obrad, który podałem.

Przyjęty porządek obrad:

- 1. Otwarcie sesji Sejmiku.*
- 2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*

3. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem św. Jana Sarkandra (druk VI/213).*
4. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia (druk VI/214).*
5. *Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie (druk VI/216).*
6. *Podjęcie uchwały w sprawie akceptacji listy zadań zatwierdzonych do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (druk VI/212).*
7. *Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg (druk VI/210).*
8. *Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów (druk VI/215).*
9. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy Powiatowi Bielskiemu na zimowe utrzymanie drogi powiatowej (druk VI/217).*
10. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*
11. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*
12. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem św. Jana Sarkandra (druk VI/213):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – przedmiotowy projekt uchwały oraz następny zostały umieszczone w porządku obrad z mojej inicjatywy. W tej chwili głos zabierze ... w tej chwili pytanie o opinię komisji. Czy Komisja się w tej sprawie się wypowiedziała ? ... Panie Przewodniczący Komisji Kultury ? ...[pozytywna]... Bardzo dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać z tym punkcie ? ... Proszę bardzo !
- **radny Marek Kopel** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Szanowni Goście ! Jestem praktykującym katolikiem, natomiast mam za chwilę głosować w sprawie uchwał, tych dwóch, o których Pan Przewodniczący powiedział. Czuję się troszkę nieswojo, powiem szczerze, dlatego że nie jesteśmy państwem wyznaniowym i według mnie obie postacie są oczywiście szlachetne, wielkie i mają zasługi dla kraju, dla regionu. Każda postać jest inna oczywiście, ale takim naturalnym wydaje mi się gdyby np. 2020 uznać za rok kardynała

Wyszyńskiego, gdyby taką decyzję podjął kościół, władze kościoła, władze diecezji, jednej, dwóch lub trzech. Podobnie w przypadku św. [Jana] Sarkandra. Ja wołałbym jako katolik usłyszeć to na nabożeństwie, że moi biskupi, mój biskup, moje władze mojego kościoła, uznały ten rok rokiem np. kardynała Wyszyńskiego i przy tej okazji ja i wszyscy w kościele, w tysiącach innych kościołów byśmy się dowiedzieli, przypomniano by nam tą wielką postać. Podobnie w przypadku św. [Jana] Sarkandra. Natomiast my na Sejmiku podejmiemy uchwałę – moim zdaniem to jest taki trochę pusty gest. Taki szybki, krótki, no w tym gronie my to powiemy sobie i uchwałę podejmiemy, może ktoś jeszcze o tym napisze, być może księża o tym powiedzą gdzieś na nabożeństwie, ale według mnie bardziej właściwe jest żeby tego typu decyzje podejmowały władze kościelne niż władze samorządowe. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję !
Ponieważ nie widzę więcej zgłoszeń, przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	27
przeciw	4
wstrzym.	8

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...w tej chwili proszę przedstawiciela diecezji, księży o krótką informację. Chcieli, że tak powiem, zając stanowisko w tej sprawie.

- **ks. Tomasz Chrzan, Diecezjalny Wizytator Katechetyczny (Diecezja Bielsko-Żywiecka)** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie i Panowie Radni ! Jesteśmy wdzięczni oczywiście za przyjęcie tej uchwały. Ja może kilka zdań na temat samego św. Jana Sarkandra, a później ksiądz Marek odniesie się również do tego głosu wcześniejszego. W tym roku przypada rocznica 400-lecia męczeńskiej śmierci św. Jana Sarkandra. Jego życie i działalność przypadły na okres wielkich dysput teologicznych, reformy trydenckiej, ale także krwawych wojen początku XVII wieku, a zwłaszcza *wojny trzydziestoletniej*. Jan Sarkander urodził się w Skoczowie na Śląsku Cieszyńskim. Po studiach w Ołomuńcu, Pradze i Grazu przyjął święcenia kapłańskie i prowadził aktywną działalność duszpasterską na Śląsku i Morawach. W 1620 roku został aresztowany i osadzony w więzieniu w Ołomuńcu. Został fałszywie oskarżony o sprowadzenie na Morawy polskich oddziałów najemnych, tzw. *lisowczyków*. Okrutnymi torturami próbowano zmusić go również do zdrady tajemnicy spowiedzi jakiej wysłuchał od wielkorządcy Moraw Władysława Lobkowicza. Nieugięty kapłan zmarł miesiąc później 17 marca 1620 roku w wyniku ran

zadanych przez oprawców. Postać i męczeństwo Jana Sarkandra zyskały rozgłos krótko po jego śmierci i od razu przekroczyły granice Moraw i Śląska Cieszyńskiego. Wspominali o nim biskupi krakowscy jeszcze w XVII wieku, a nawet nadworny kaznodzieja króla Polski i królewicza Władysława IV Wazy Fabian Birkowski. O męczeństwie Jana Sarkandra pisał Andrzej Komoniecki, wójt żywiecki, w najstarszej kronice opisującej dzieje Żywiecczyzny, tzw. *Dziejopisie Żywieckim* z XVIII wieku. W 1995 roku, dzień po kanonizacji Jana Sarkandra, do Skoczowa, miejsca jego narodzin, przybył z pielgrzymką papież Jan Paweł II. Myślę, że św. Jan Sarkander to bohater, który przypomina o odpowiedzialności za słowo i przypomina o odpowiedzialności za prawdę. Wierny własnemu sumieniu wołał zginąć niż zgodzić się na kłamstwo, zdradę tajemnicy i sprzeniewierzenie się wartościom, którym służył. I w takim kontekście warto przytoczyć słowa Jana Pawła II wygłoszone podczas wspomnianej pielgrzymki do Skoczowa w 1995 roku: *Polska woła dzisiaj nade wszystko o ludzi sumienia*. Św. Jan Sarkander to także męczennik, który łączy, przekracza granice państwowe, regionalne i religijne, przypomina, że zgoda buduje, a niezgoda rujnuje. Tak jak wszyscy męczennicy tamtych czasów prowokuje i zmusza do myślenia. Być może dlatego działania ekumeniczne na Śląsku Cieszyńskim nie pozostają tylko pustą ideą, ale można uznać wręcz za wzorcowe dla całej Polski. Klasyk przypomina, że *słowa uczą, ale przykłady pociągają*. Myślę, że warto wzorować się na ludziach o tak krystalicznych charakterach jak św. Jan Sarkander. Dziękuję za uwagę !

- **ks. Marek Studenski, Wikariusz Generalny Diecezji Bielsko-Żywieckiej** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Posłowie ! Rozumiem to pytanie dotyczące sensu tego typu rocznic, dlatego chciałem teraz podziękować za *Rok św. Melchiora Grodzieckiego*. Rok temu byliśmy tutaj razem z naszym Księdzem Biskupem Romanem Pindlem, który zwrócił się do Państwa z prośbą o ogłoszenie roku 2019 *Rokiem św. Melchiora*. I chciałem teraz pokazać, że tego czasu nie zmarnowaliśmy w diecezji bielsko-żywieckiej i myślę, że w całym województwie śląskim. Kiedy otwieramy życiorys świętego, otwieramy jakby okno, przez które widać czasy, w których żył, miejsce gdzie mieszkał i tematy które by nie dotarły do szerokiego grona odbiorców poruszone przy okazji pielgrzymki, modlitwy, peregrynacji relikwii świętego – zupełnie inaczej trafiają do słuchaczy, w których są poruszane emocje, ludzie są otwarci. I tak w czasie tego *Roku św. Melchiora Grodzieckiego* odbyło się kilka wieczorów, które nazwaliśmy *wieczorami melchiorowskimi*. Specjaliści z dziedziny historii, historii sztuki, pedagogiki, pokazali tło społeczno-polityczne i religijne czasów św. Melchiora i np. była bardzo ożywiona dyskusja dotycząca prawdziwej wersji życiorysu świętego, bo okazało się że są dwie wersje, jedna tradycyjna, druga oparta na nowszych badaniach i historycy sprzeczali się jaka wersja życiorysu jest aktualna. Te wieczory miały również silny wymiar ekumeniczny, dotarło do słuchaczy np. to, że wojna trzydziestoletnia nie może być nazwana

wojną religijną, a raczej wojną z religią w tle i nastąpiło odkłamanie pewnego mitu funkcjonującego w świadomości społecznej. Odbyły się sztuki teatralne – jedna sztuka z udziałem młodzieży liceów Cieszyna, a druga, właśnie dzięki temu że był to rok ogłoszony w województwie śląskim *Rokiem św. Melchiora*, z udziałem grupy teatralnej przy Teatrze Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny, który podjął inicjatywę Szanownych Państwa, zorganizował dwie konferencje naukowe – jedna z udziałem historyka sztuki, druga z udziałem historyka – poświęcone zagadnieniom związanym ze św. Melchiorem, ale także ze sztuką tego okresu i te konferencje nakreślały tło historyczne czasów św. Melchiora. Owocem tych spotkań jest publikacja naukowa, która została wydana pod kierunkiem Pana prof. dr. hab. Idziego Panica, ukazująca tło społeczno-polityczne i religijne czasów, w których żył św. Melchior Grodziecki. Z budżetu Województwa Śląskiego wydano dwie pozycje. To są bardzo ciekawe pozycje opracowane przez ks. Piotra Górę i ks. Tomasza Chrzana – jedna ukazująca postać św. Melchiora i jego epokę, a druga jest przewodnikiem turystycznym *Diecezja bielsko-żywiecka dla turysty i pielgrzyma*, profesjonalny przewodnik w dużym nakładzie, który pokazuje piękno diecezji bielsko-żywieckiej, która w znakomitej części leży na terenie województwa śląskiego. Odbyła się pielgrzymka naszej diecezji do Koszyc. Dwa tysiące osób nawiedziło miejsce męczeństwa *Męczenników Koszyckich*, peregrynacja relikwii św. Melchiora miała miejsce w naszej diecezji. Chodziło o to, żeby wokół św. Melchiora poruszyć jak największą gamę problemów historycznych, regionalnych, związanych z historią sztuki pokazującą także piękno naszego regionu i myślę, że to się udało. Chcemy zapewnić, na ile możemy, że szansa ta nie zostanie zmarnowana również jeśli chodzi o *Rok św. Jana Sarkandra*. Jedną z inicjatyw tego roku był krótki film, ukazujący na tle postaci i życia św. Melchiora, Cieszyn jako miasto miłosierdzia. Jest to przykład tego, że nie chodziło nam tylko o promocję samej postaci św. Melchiora Grodzieckiego, ale o pokazanie czegoś więcej i bardzo proszę żeby Państwo byli łaskawi obejrzeć ten filmik, a również proszę o przyjęcie tych dwóch publikacji, które zostaną Państwu później przekazane. Jeszcze raz z całego serca dziękujemy za życzliwe przyjęcie tej inicjatywy ogłoszenia roku 2020 *Rokiem św. Jana Sarkandra* i również jeszcze raz z całego serca dzięki za ogłoszenie roku 2019 *Rokiem św. Melchiora Grodzieckiego*. Bardzo dziękuję Państwu za uwagę !

[projekcja filmu]

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję radnym za przyjęcie uchwały ! Dziękuję księżom za prezentację tego materiału i zgodnie z programem przechodzimy do kolejnego punktu...

4. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2020 Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego – Prymasa Tysiąclecia (druk VI/214):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – wiem, że również ten temat był na Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ... jaka opinia ? ...[pozytywna]... Bardzo dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos tym punkcie ? ... Nie widzę zgłoszeń, więc przechodzimy do głosowania.

Głosowanie nad uchwałą:

za	30
przeciw	0
wstrzym.	8

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** –...i podobnie jak poprzednio, chciał zabrać głos ojciec Mariusz Tabulski...
- **o. Mariusz Tabulski, Definitór Generalny Zakonu Paulinów, Dyrektor Jasnogórskiego Instytutu Maryjnego** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Drodzy Państwo ! Chciałem oczywiście podziękować za to, że została ta uchwała przyjęta i że Państwo jako pierwsi dzisiaj to czynią, jeszcze przed parlamentem Rzeczypospolitej, że jesteście właśnie pierwsi trochę też ze względu na Jasną Górę, bo moja obecność jest związana z takim długim wdzięczności wobec Prymasa, którego nazywamy *Prymasem Jasnogórskim, Prymasem Tysiąclecia*. On sam nazwał się właśnie tak przebywając na Jasnej Górze w czasie swojego posługiwania ponad 600 dni. Można powiedzieć, że spłacamy dług wobec wielkiego Prymasa, który za kilka miesięcy zostanie beatyfikowany. Te uroczystości w Warszawie są 7 czerwca, natomiast ja już dzisiaj chciałem ogłosić tą radosną wiadomość, że Episkopat Polski te uroczystości beatyfikacyjne rozciągnął na wiele wydarzeń i z tych najważniejszych, do których ja Państwa chciałbym zaprosić, to wydarzenia na Jasnej Górze 26 sierpnia 2020 roku. Właśnie jako Śląsk chcemy z całą Polską w ramach ogólnopolskiego dziękczynienia podziękować za tego wielkiego Polaka, męża stanu, po prostu świętego. Arcybiskup Wiktor Skworec bardzo wdzięcznym głosem przyjął tą decyzję o beatyfikacji mówiąc właśnie, że kardynał Wyszyński wracając z uwięzienia z Komańczy, nie wrócił wcześniej zanim Gomulka nie zwolnił biskupów właśnie prześladowanych za wiarę tutaj na Śląsku w Katowicach. Te wydarzenia, które przed nami, to wydarzenia bardzo wielkie, bo myślę że gdyby – tak jak wspomniałem – nie postawa mężna i piękna i pełna heroizmu Prymasa Wyszyńskiego, my byśmy dzisiaj żyli w innej ojczyźnie, nie byłoby Jana Pawła II, nie byłoby tych wszystkich przemian, których tutaj nie chcę wspominać. Chciałbym imieniu Ojców

Paulinów i przede wszystkim kościoła w Polsce podziękować za tą uchwałę i wierzę, że ona rozpoczyna właśnie cały teraz przebieg tych wszystkich zaangażowań w województwie śląskim. Będą one miały właśnie dzięki tej uchwale okazję być wdrożone nie tylko w środowisku kościoła, ale również w środowisku tych przestrzeni społecznych, patriotycznych. Ufam, że ten rok będzie rokiem właśnie ku radości nas wszystkich i jeszcze raz chciałbym zaprosić na Jasną Górę 26 sierpnia na ogólnopolskie dziękczynienie za beatyfikację. Dziękuję bardzo !

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję ojcu za wystąpienie ! Podsumowując te dwa punkty dziękuję radnym. No moja rola jest trudna jako przewodniczącego, ponieważ bardzo mi zależy aby nasze województwo śląskie było w całości i ponieważ i jedna i druga grupa inicjatywna mówiła, że jest to bardzo dobra forma integracji województwa – z jednej strony Częstochowa, z drugiej strony Bielsko-Biała – tak, że tutaj uważam wiele, wiele pozytywnych, że tak powiem, cech tych działań i zarówno rok [Jana] Sarkandra, jak i Prymasa Wyszyńskiego, tak ja powiedziałem, inicjatywy z różnych biegunów naszego województwa, ale jakże ważne żebyśmy jednak nie dyskutowali czy to Bielsko ma być oddzielnie, czy Częstochowa. Jesteśmy w województwie śląskim, gdzie inicjatywy tego typu są oczywiście głosowane, są poddawane pewnej obróbce, która wynika z tego ... Jeszcze raz wszystkim dziękuję za jak gdyby ten temat i Komisji Kultury również. W tej chwili przechodzimy do kolejnego punktu ... Witam Panią Poseł Barbarę Dziuk ... Serdecznie witam ! ...

5. Podjęcie uchwały w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie (druk VI/216):

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – Państwo Radni otrzymali druk wykropkowany, ponieważ do ubiegłego tygodnia trwało kompletowanie listy kandydatów ... do dzisiaj rana jeszcze trwało, ale wszystkie uwagi zostały, że tak powiem, uwzględnione i bardzo się cieszę, że się to udało zrobić. Zatem podobnie jak poprzednim razem tutaj Pani Wiceprzewodnicząca odczyta nazwiska ustalone dzisiaj na konwencie, zatwierdzone wspólnie, jednogłośnie. Gdyby w trakcie odczytywania listy zauważyli Państwo jakieś nieścisłości, to proszę o zgłoszenie. Bardzo proszę Pani Przewodnicząca o odczytanie listy osób, które zadeklarowały chęć pracy w naszych radach społecznych.

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – [odczytała listę kandydatów do rad społecznych w podziale na poszczególne zakłady opieki zdrowotnej]
- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – ja bardzo dziękuję ! Tak jak wspomniałem lista ta była również ustalana dzisiaj na posiedzeniu konwentu. Nikt, że tak powiem, nie miał zastrzeżeń. Czy ktoś Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę, więc przechodzimy do głosowania. Głosujemy nad całą treścią uchwały....

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	1

- **radny Jan Kawulok, Przewodniczący Sejmiku** – przy okazji tej uchwały, bo ona może, przebieg głosowania był bardzo taki prosty, natomiast chciałbym bardzo podziękować tutaj osobom, z którymi współpracowaliśmy – to jest Pani Marta Salwierak, Pan Stanisław Gmitruk, Pan Rafał Porc, oczywiście z ramienia naszej administracji Pani Małgorzata Cieszyńska, która musiała mieć wiele cierpliwości – wiemy, że czasami zmienialiśmy te osoby, cały czas trwała dyskusja, ale to że zostało to przyjęte jednogłośnie, to jest to bardzo miłe i teraz tylko życzyć sobie żeby te osoby wskazane przez nas, żeby realizowały zadania, których oczekujemy, czyli godnie reprezentowały Samorząd Województwa Śląskiego w tych radach. Samorząd Województwa Śląskiego, czyli nas jako Sejmik, bo Marszałek będzie typował swoje osoby, Wojewoda swoje, natomiast te osoby, przegłosowane przed chwilą, to są nasi przedstawiciele, których myśmy wybrali. Jeszcze raz Państwu bardzo dziękuję ! W tej chwili tak jak zapowiadałem przekazuję obrady Pani Beacie Kocik, Wiceprzewodniczącej, ale to wiąże się z koniecznością pięciominutowej przerwy ze względów technicznych. Bardzo dziękuję !

[przerwa w obradach]

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Szanowni Radni ! Pan Przewodniczący niestety opuścił naszą salę, już uprzedzał, że jest chory. Życzymy mu bardzo szybkiego powrotu do zdrowia i wznawiamy obrady, przechodzimy do następnego punktu...

6. Podjęcie uchwały w sprawie akceptacji listy zadań zatwierdzonych do realizacji w I edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (druk VI/212):

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... Zapraszam Panie Przewodniczącą !
- **radny Stanisław Baczyński** – Wielce Szanowna Pani Przewodnicząca ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Projekty uchwał dotyczące listy zadań do sfinansowania w ramach budżetu obywatelskiego zawartych na druku nr VI/212, jak również projekt uchwały dotyczącej pomocy Powiatowi Bielskiemu, zawarty na druku nr VI/217, jak również projekt uchwały dotyczący opłaty za zajmowanie pasa dróg wojewódzkich, zawarty na druku nr VI/210 uzyskał pozytywną opinię Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów.
- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Czy inne komisje opiniowały ten projekt uchwały ? ... Jeśli nie, to przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	1

7. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg (druk VI/210):

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – czy potrzebne jest wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ... [Przewodniczący] przedstawił, była pozytywna ... Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego...
- **radny Zbigniew Przedpelski** – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Na podstawie § 5 ust. 3 *Regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego* przypadł mi

w udziale zaszczyt poinformowania Państwa, że Komisja Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego rekomenduje Sejmikowi Województwa Śląskiego przyjęcie projektu przedmiotowej uchwały bez poprawek.

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wdrożenia *Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów* (druk VI/215):

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – proszę o przedstawienie rekomendacji Komisji Skarg, Wniosków i Petycji ...[pozytywna]... Dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	5

9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy Powiatowi Bielskiemu na zimowe utrzymanie drogi powiatowej (druk VI/217):

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – czy jest potrzebne wprowadzenie ? ... Nie widzę ! Proszę o przedstawienie stanowiska ... Komisja Budżetu opinię wydała ... Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego...
- **radny Zbigniew Przedpelski** – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Panie i Panowie Radni ! Szanowni Państwo ! Na podstawie § 5 ust. 3 *Regulaminu Sejmiku Województwa Śląskiego* przypadł mi w udziale zaszczyt poinformowania Sejmiku, że Komisja Rozwoju

i Zagospodarowania Przestrzennego rekomenduje Sejmikowi Województwa Śląskiego przyjęcie projektu przedmiotowej uchwały bez poprawek.

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję Panie Przewodniczący! Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	36
przeciw	0
wstrzym.	3

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – teraz Drodzy Państwo zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami wystąpienie będzie miała *Rybnicka Rada Kobiet*. Czy na sali jest Pani Przewodnicząca *Rybnickiej Rady Kobiet* Monika Glosowicz ? ...[głos z sali, poza nagraniem]... Bardzo bym prosiła o przedstawienie się...

- **Pani Joanna Bulandra, Rybnicka Rada Kobiet** – Szanowni Państwo ! Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Radne i Radni Sejmiku Województwa Śląskiego ! Jesteśmy przedstawicielkami *Rybnickiej Rady Kobiet* – Pani Jolanta Jackiewicz i ja, Joanna Bulandra. Przyjechałyśmy tutaj z Rybnika, jesteśmy przedstawicielkami *Rady Kobiet*, ale nie tylko, bo jesteśmy przede wszystkim przedstawicielkami wszystkich kobiet Rybnika i ich rodzin. Chciałyśmy pożyczyć Państwu pomysłu na cały nowy rok, ale jednocześnie życzymy również sobie, mieszkańcom Rybnika, by ten rok był wreszcie pomyslny również i dla nas. Byłyśmy tutaj miesiąc temu, 20 grudnia, z podobnym zamiarem, ale nie udało nam się wtedy dotrzeć bezpośrednio do Państwa, ale w sekretariacie złożyłyśmy kartki z życzeniami świątecznymi od rybnickich dzieci. Kartkom tym towarzyszyło zaproszenie do Rybnika i jeśli Państwo pozwolą ja dziś chciałabym to zaproszenie ponowić i umocnić. Pozwolą Państwo, że ja przeczytam jego treść, natomiast oryginał oczywiście zaraz prześlemy na ręce Pani Przewodniczącej. Szanowni Państwo ! W grudniu ubiegłego roku składaliśmy Państwu, Zarządowi i Radnym Sejmiku życzenia świąteczne przekazując kartki narysowane przez rybnickie dzieci. Dzieci narysowały swoje święta tak jak je widzą, rok w rok, od wielu lat. Nawiązując do towarzyszącej życzeniom propozycji wizyty studyjnej w Rybniku serdecznie zapraszamy delegację Radnych Sejmiku do naszego miasta. Choć Rybnik leży w pobliżu Katowic żyje się w nim zdecydowanie gorzej. Komfort – i to w cudzysłowie *komfort* – życia mieszkańców jest w szczególności sposób uzależniony od warunków pogodowych, wiatru i temperatury. Gdy temperatura spada i nie wieje wiatr w naszym mieście dosłownie nie ma czym oddychać.

Spowodowane niską emisją zanieczyszczenia powietrza paraliżują życie miasta i jego mieszkańców. Dziwne polskie prawo ... tak ! Dziwne polskie prawo nie szanujące zdrowia obywateli dopuszcza przekraczanie norm zanieczyszczeń powietrza przez 35 dni w roku. W Rybniku normy te przekraczane są przez trzecią część roku, czyli to jest plus minus sto dni, i to nie tylko o kilka procent, często sięgają kilku tysięcy procent i dotyczą wielu składników zanieczyszczeń powietrza. Nasz problem bagatelizują przede wszystkim osoby, w gestii których leży możliwość przełamania tego impasu, a my obawiamy się o zdrowie naszych dzieci, czujemy się zrozpaczeni i bezsilni. Dlatego prosimy, naprawdę prosimy was bardzo, przyjedźcie i przekonajcie się sami, pooddychajcie naszym *powietrzem*, porozmawiajcie z mieszkańcami oraz przedstawicielami rybnickich organizacji. Proponujemy miesiąc luty, konkretny termin do ustalenia z uwzględnieniem Państwa czasu i odpowiednich warunków pogodowych i mamy nadzieję, że po wizycie nie każą nam Państwo czekać na likwidację problemu przez kolejne długie lata wyznaczone śląską *uchwałą antysmogową*, która nawiasem mówiąc w przypadku Rybnika po prostu się nie sprawdza. Pierwszy krok do poprawy sytuacji można zrobić od zaraz – wprowadzić zasadę *ani jednego nowego pieca na węgiel w niskiej zabudowie Rybnika*. Osoba do kontaktu w sprawie wizyty studyjnej – tutaj obecna Pani Jolanta Jackiewicz. Ja dziękuję bardzo i pozwolę sobie złożyć oryginał pisma.

- **Pani Jolanta Jackiewicz, Rybnicka Rada Kobiet** – a jo byda godała po śląsku, bo ze Śląska pochodza i tu zech sie urodziła i chciałam powiedzieć, że przyjechały my sam jako kobiety, matki, babcie mieszkańcy Rybnika, żeby opowiedzieć wam, że tak dali żyć niy możemy, że my nie dychomy, my zdychomy. Rocznie z powodu zanieczyszczonego powietrza umiuro w Polsce 45 tys. ludzi. Żyjmy w smrodzie, narażyni na choroby i na śmierć. Od kilku lat bijemy na alarm, trąbią o tym naukowcy, ale wy nie chcecie słuchać. Wy – rządzący, na każdym szczeblu, tym centralnym i tym tu, co boli najbardziej, na Śląsku. I tak jak jeszcze moga zrozumieć *spadochroniarza*, premiera Morawieckiego, który kandydował ze Śląska, choć ani go nie rozumi, ani mu nie przaje i smoli farmazony, to was gospodarze tej ziemi nie rozumia. To że premier chwoli się rządowym programem szumnie zwanym *czyste powietrze*, że jest taki dobry, że przyjęto 80 tys. wniosków, powtarzam – 80 tys. wniosków – o czym to świadczy ? Że on z nas jawnie kpi, a wy mu klackocie. Trzydziestośmimilionowy kraj – 80 tys. wniosków. Przy takim tempie poczekomy 35 lat, jak nie dłużej. Rychtyk je sie czym chwolić. Godoł też - wszystko oczywiście w sferze abstrakcji – że eliminuje *kopciuchy*, bez liczb, bez konkretów, ale my je momy, przynajmniej te z Rybnika. 18 tys. *kopciuchów*, 580 realizacji w tym roku. Piyknie tyż godoł o nowych kopalniach o tym *czornym węglu*, narodowym skarbie, co bydymy go jeszcze dwiesta lot wydobywać. W XXI wieku, gdzie wszystkie cywilizowane kraje stawiają na OZE, rząd godo: *fedrujcie !* No to się super sprzeduje, szczególnie jak się nimo

ani planu, ani strategii, ani wiedzy, ani kompetentnych ministrów – wtedy się opowiadano farmazony i ja to rozumiem, ale nie rozumiem czemu Śląsk to może być, czemu wy to łykocie, gospodarze? Czemu to my sami nie możemy zadbać o nas? Czemu musimy jeździć do Warszawy po pomoc? To nie Warszawa dymi! Czemu się Pan śmieje? To nie Warszawa dymi, to my dymimy z naszych kominów. Najbardziej zaś nie mogą zrozumieć, że to tu w Sejmiku przepadają wnoszone uchwały, wnoszone przez nasze miasta, śląskie miasta, jak nasza uchwała rybnicka – nr 53 z 2019 roku. Czemu? Pytam się czemu? Czego się boicie? Szeregowego posła-naczelnika? Abo zawarłście jakiś układ z centralą, bo się nie liczy interes ludzi, tylko się liczy interes partii. Musicie też wiedzieć, że na Śląsku w Rybniku, najbardziej zanieczyszczonym mieście w Polsce i czwartym w Europie, umierają dzieci, umierają dzieci! Na nowotwory mózgu, choroby płuc, że rodzą się z niedowagą, albo nie rodzą się wcale. W jednym tylko tygodniu w rybnickim szpitalu zdiagnozowano nowotwór mózgu u dwójki małych dzieci. Według badań naukowych to ścisła korelacja ze smogiem. Takie badania przeprowadziła u nas Pani dr Katarzyna Musioł, tu na Śląsku przebadła 500 dzieci i wnioski są jednoznaczne – depresje, próby samobójcze, problemy z koncentracją w szkole. To jest nasza codzienność. Na domiar złego zamykacie szpitale, dziecięce oddziały psychiatryczne, a my jesteśmy więźniami we własnych domach. Nie otwieramy okien, nie wychodzimy na spacer, nie uprawiamy sportu. I żebyście wiedzieli, są wśród nas córki i żony górników. Jesteśmy Ślązaczkami, które zdają sobie sprawę z tego, że węgiel ukonstytuował naszą ziemię zarówno ekonomicznie, jak i kulturowo i tym bardziej jesteśmy przekonane, że nadszedł czas żeby węgiel stanął w samym centrum naszej dyskusji. Pytamy zatem gdzie są dalekosiężne wizje transformacji Śląska? Pytamy kto myśli o naszej przyszłości, o przyszłości regionu i przyszłości świata i o nas? Cisza! Zawsze jest cisza. Postanowiliśmy zatem użyć wszelkich dostępnych nam narzędzi by uzmysłowić wszystkim radnym Sejmiku, bez wyjątku, z jak poważnymi problemami musimy się mierzyć my, mieszkańcy Rybnika. Wiemy że nagli nas czas. Uważamy, że działania Państwa są niewystarczające by zapobiec katastrofie, przed którą stoimy i wiemy jedno, użyjemy wszelkich dostępnych nam środków, by zmusić zarówno rządzących, jak i was, śląskich radnych, do podjęcia natychmiastowych działań. Uważamy, że presja ma sens, że skończył się czas na czcze rozmowy. Będziemy składały pozwody przeciwko Skarbowi Państwa, będziemy pisały petycje do Sejmu, Senatu, Sejmiku, będziemy wspierały aktywne urzędników w naszych miastach, bo chcemy czystego powietrza. A nasza cierpliwość już się kończy i już nie chcemy was o nic prosić. My żądamy – jeden – ustawowego zakazu eksploatacji wszystkich *kopciuchów* od 1 stycznia 2023. Macie trzy sezony grzewcze i nie będziemy czekały siedmiu kolejnych lat, nie ma na to czasu. Dwa – ustawowego nakazu przyłączenia się gospodarstw domowych do już istniejących sieci gazowniczych i ciepłowniczych. Trzy – zmiany *uchwały antysmogowej*. Ta, która obowiązuje

teraz, jest wadliwa. Postanowienia *uchwały antysmogowej* identyczne dla terenów o różnym stopniu zurbanizowania są błędne i nie doprowadzą do osiągnięcia poziomu zanieczyszczenia powietrza dopuszczalnych w Rybniku. A na koniec powiem tak, bo wcześniej słyszałam wywiad z Panem Marszałkiem, jesteśmy po głosowaniu w Unii Europejskiej w ramach walki z katastrofą klimatyczną i wszyscy znacie wynik tego głosowania 1 do 26 ... albo 1 do 27. Takie były zresztą nasze prognozy i choć to głosowanie mogło być punktem zwrotnym dla klimatu, szansą na wielomiliardowe inwestycje i reformy, na pomoc rejonom górniczym, na pomoc Śląskowi, to nic z tego nie wyjdzie, bo kolejny raz zawiodą rządzący. Perspektywa dla Śląska rysuje się czarno, tak czarno jak czorny jest Śląsk. Transformacji nie będzie, stanemy się slumsami Europy bez własnej tożsamości, tradycji, śląskiej godki, kultury. To dzięki wam od pewnego czasu nie ma już Regionalnego Instytutu Kultury, prawda ? Oddowocie Śląsk po kawałeczku centrali. Wiedźcie, że nie pozwolimy na to. Niech się każdy z was zastanowi nim przyciśnie knefel za czym, albo przeciwko czemu głosuje, za dobrem człowieka, czy ideologią jedynie słusznej partii. Władza się skończy, ale my zostanemy i zapamiętamy każdego i każdy. Paryzole trzymamy w pogotowiu i nie zawahamy się ich użyć, bo to jest walka, proszę Państwa, o nasze dzieci, bo to jest nasza przyszłość, nasze życie i nasza zima. Dziękuję bardzo !

- **Pani Joanna Bulandra, Rybnicka Rada Kobiet** – dziękujemy bardzo ! Liczymy na to, że Państwo pochylią się nad naszym problemem.
- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję bardzo za wystąpienie. Dziękuję bardzo za wystąpienie ! Do głosu zgłosił się Radny Przedpełski Zbigniew. Proszę bardzo !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Przyznam się jestem trochę tym zdarzeniem zbulwersowany, bo dopuszczamy do głosu reprezentantów *Rybnickiego Forum Kobiet*, no pytam się gdzie ... proszę ? Przepraszam ! *Rybnickiej Rady Kobiet* ! A czy są przedstawiciele *rybnickiej rady mężczyzn* ? Gdzie ? No bo nie słyszałem żeby zabierali głos. Obawiam się czy nie będzie to jako dyskryminacja płci. Do rzeczy !...
- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – bardzo, bardzo przepraszam ! Miały wystąpienie Panie, nikt nie przeszkadzał, więc bardzo proszę o spokój i proszę wysłuchać Pana Radnego Zbigniewa Przedpełskiego. Każdy ma swoje zdanie...
- **radny Zbigniew Przedpełski** –...chciałem podziękować za ten niezwykle mądry głos w dyskusji nad czystością powietrza na obszarze Rybnika, tylko że

chciałem się też zapytać czy Rybnik od roku, czy od dwóch ma najbrudniejsze powietrze w Polsce ? Bo z tego co ja wiem, z mojej informacji, taki stan rzeczy istnieje od lat kilkunastu. Co z tym robi, robią podmioty właściwe w sprawie, czyli Prezydent i Rada Miejska Rybnika ? Proszę Państwa ! Tak się składa, że od 2006 roku spotykałem się z problematyką opracowywania projektów planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, ale przede wszystkim ciepło, wiadomo czego temat dotyczy, dla miasta Rybnika. Wiem, proszę Państwa, że jeśli chodzi o zaopatrzenie w ciepło scentralizowane oferty były składane zarówno przez Elektrownię *Rybnik*, przez EDF, jak również przez Kompanię Węglową. Miasto dostawało konkretne oferty dostarczania ciepła z ówczesnej Elektrociepłowni *Chwałowice*, tylko trzeba było ... trzeba było zrobić rewitalizację żeby to ciepło było dostarczane w sposób cywilizowany, bo nawet jeżeli są zakłady przemysłowe dostarczające ciepło scentralizowane, to muszą one być utrzymywane według najwyższych standardów technicznych żeby ta dostawa spełniała normy wymagane w dzisiejszej Europie. I pytam się co robił Prezydent Rybnika ? Gdzie jest zapisane, gdzie, w których ? ... Rada Miasta uchwałała w 2006 roku, w 2009 roku...

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – ja bardzo Panią proszę o spokój ... jeszcze raz bardzo Panią proszę o spokój ! ... Jeszcze raz Panią proszę o spokój ! Czy ktoś Pani przeszkadzał ? Myślę, że nie, więc zachowajmy kulturę...
- **radny Zbigniew Przedpełski** –...proszę Państwa ! Na przestrzeni kilkunastu lat Rada Miasta Rybnika ... oferty z EDF się skończyły, EDF się wyprowadził, Elektrociepłownia *Chwałowice* w swoim czasie mogła pozyskać bardzo intratny sposób dofinansowania z perspektywy finansowej ostatniej w ramach ... nie uzyskała niczego, bo nie było umowy z Miastem Rybnik. I Państwo przyjeżdżacie tutaj i krytykujecie ... nigdy ... będę jednym z ostatnich, to jest tutaj zapisane, który wychwalałby pod niebiosa *uchwałę antysmogową*, tak jak robił to Marszałek jeszcze do niedawna urzędujący, ale prawda jest też taka, prawda jest taka, że jak ja wyliczyłem sposób finansowania i podsumowałem *Plan Ochrony Środowiska* zgłoszony, to wtedy 150 mln, tylko jedno źródło finansowania ... był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska z budżetem 150 mln, potrzeby na poziomie 8 mld. Wyliczyłem, że walka ze smogiem trwać będzie ponad 50 lat. Pani wylicza to na 35, więc ja uważam, że jeżeli to jest na przestrzeni dwóch lat, to to już jest znaczący postęp. I Pani Przewodnicząca pozostaje tylko ubolewać, że nasze obrady są zakłócane politycznymi wystąpieniami przebiegającymi w taki sposób.
- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję Panu Radnemu Przedpełskiemu ! Zapraszam Pana Marszałka Jakuba Chełstowskiego ... jeszcze raz proszę Panie o odpowiednie zachowanie. Jesteście gośćmi na tej sali,

byłyście wysłuchane, nikt z radnych, ani z Zarządu nie przeszkadzał, tak, że naprawdę bardzo o to proszę...

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – ja tylko przypomnę, jest taki chyba zapis w *Statucie*, że określona liczba podpisów upoważnia do takich wystąpień. Ja bym prosił żeby korzystać z tego zapisu, bo to wystąpienie pierwszej Pani było, uważam, dość merytoryczne, ale wystąpienie drugiej Pani to krzyki i wrzaski, które do niczego nie doprowadzają. To takie fakty, na marginesie – i przepraszam, ale przypomnę Szanownej Pani, że po prostu Pani w wielu faktach nie ma wiedzy. Ja wiem, że można przyjść, pokrzyczeć ... ale ja Pani nie przerywałem, grzecznie słuchałem Pani krzyków. Nie ma Pani kompletnie wiedzy. Ja wiem, że fajnie przyjść, pokrzyczeć, naprawdę można zrobić *Hyde Park* w Sejmiku, nie ma żadnego problemu. Myślę, że może takie stałe godziny wyznaczymy, gdzie każdy może przyjść i sobie pokrzyczeć i rozwiążemy jakiś problem. Ale tak może teraz do meritum ! Jak Pani tutaj Szanowna pragnie upolitycznić tą sytuację, to ja tylko przypomnę wyrok TSUE – 2007-2015, poprzedni rząd Platformy Obywatelskiej nie zrobił kompletnie nic w zakresie czystego powietrza. Takie fakty ! I to tyle jeżeli chodzi o politykę ... tyle jeżeli o politykę by chodziło, bo te błędy trzeba naprawiać...

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** –...ja jeszcze raz Panie proszę ! ... No to bardzo proszę !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – i teraz Szanowni Państwo, tak ! Odnawialne źródła energii – w Regionalnym Programie Operacyjnym było 85 mln zapisanych, było to przez poprzedników, którzy rządili województwem. 85 mln na odnawialne źródła energii – 85 mln zł. Gdyby przyjąć ten wariant brzegowy, tylko sześć gmin w województwie śląskim dostałoby wsparcie – sześć, to jest tyle, Szanowna Pani. I ten rząd, ten rząd Prawa i Sprawiedliwości premiera Mateusza Morawieckiego, Pan Minister Kwieciński, Pan Minister Finansów dołożyli nam 85 mln do tego żeby odnawialne źródła energii dostały wsparcie o 100 %, czyli w przeciągu roku 2019 zrobiło się 170 mln zł. Było 85 – sześć gmin. Dzięki tym pieniądzom rządowym, Szanowna Pani, dwadzieścia sześć gmin dostało wsparcie. W październiku razem z Marszałkiem Kałużą negocjowaliśmy w Brukseli dodatkowe 100 mln. Pan Christopher Todd dał nam słowo, że te 100 mln przyjdzie. Dzięki tym środkom łącznie 50 gmin prawie w województwie śląskim dostanie wsparcie na odnawialne źródła energii. To są konkrety. Więc to jest kwestia formalna. Ja przypomnę tylko poprzednią sesję i się bardzo cieszę i dziękuję bardzo Sejmikowi, że prawie jednogłośnie poparliście mój wniosek, Szanowni Państwo, została stworzona Komisja ds. Klimatu, gdzie Pani Profesor Jelonek została jej przewodniczącą i konstituujemy tutaj plan dla tej komisji, czym się komisja będzie zajmowała, analizowała różne akty prawne. I to jest jedyna komisja, która powstała w całym

kraju, Szanowna Pani. Ja jeszcze przypomnę majowe tutaj posiedzenie, kiedy udało się dzięki dobrej współpracy samorządu z rządem przekierować 270 mln na termomodernizację z POliŚ. Wnioski, które wpłynęły w przeciągu paru miesięcy na ten projekt to było pół miliarda, wartość wszystkich projektów jest 800 mln zł. To są konkretne rzeczy, które popłynęły dzięki dobrej współpracy – 270 mln, dodatkowe 85, jeszcze dodatkowe 100 mln. Ja się bardziej zastanawiam czy my jesteśmy w stanie te pieniądze przerobić we właściwym czasie, bo tych projektów jest dużo. I co najważniejsze – WHO wskazało miasto Żywiec jako miasto, w którym praktycznie nie powinno być życia. Udało się dzięki naszym zabiegom doprowadzić do tego, że projekt *Słoneczna Żywiecczyzna* – wartość 75 mln, czyli nie tylko miasto Żywiec, miasta wokół skupione, dostały na to środki i to są konkretne wymiary finansowe tego jak odnawialne źródła energii wchodzi do naszego samorządu. Niestety, z przykrością muszę odnotować, że to miejsce powinno być miejscem debaty merytorycznej o rozwiązaniach, o szukaniu finansowania. Państwo Radni tak przed chwilą, z Platformy Obywatelskiej, pięknie klaskaliście. To dlaczego byliście przeciwko budżetowi ? Przecież tam są pieniądze na *Koleje Śląskie*, transport ekologiczny, bezpieczny. Jakoś wam się to nie podobało, a co najciekawsze, Prezydent Rybnika chce wypowiedzieć umowę z Urzędem Marszałkowskim na dofinansowanie *Kolei Śląskich*, na dofinansowanie ekologicznych, bezpiecznych przejazdów. Myślę, że pora zmienić adresata, bo my w 2020 zwiększyliśmy środki na *Koleje Śląskie*. I naprawdę zachęcam Państwa z tymi emocjami do Komisji ds. Klimatu, dostaną Państwo zaproszenie, gdzie można porozmawiać merytorycznie – merytorycznie, nie krzycząc tutaj, nie zakrzykując, nie atakując nikogo, tylko szukać rozwiązań, bo jak my sami sobie nie wypracujemy, to nikt ich nie wypracuje.

- **radna Marta Salwiera**k – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Dziękuję Paniom za wystąpienie ! Proszę zrozumieć te emocje, bo to Pani tutaj występują również w imieniu własnych dzieci i na podstawie tych badań odnośnie wpływu smogu, tak, że ta kwestia jest dość emocjonalna, natomiast niemniej ważna i bardzo bym prosiła Panią Przewodniczącą Iwonę Jelonek, Przewodniczącą Komisji ds. Klimatu, aby właśnie tematem smogu i właśnie sytuacji rybnickiej zająć się na najbliższej komisji i może właśnie zrobilibyśmy na początku lutego taką komisję wyjazdową rzeczywiście do Rybnika i moglibyśmy się tym tematem kompleksowo i merytorycznie zająć. Dziękuję !

- **radna Agnieszka Biegun** – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Szanowni Państwo ! Szanowne Panie ! Ja bardzo się cieszę, że kobiety walczą w tej sprawie, sama jestem matką i kobietą, która też się udziela w takich organizacjach, ale proszę o to żeby walczyć przede wszystkim z kulturą, bo to świadczy o nas, o kobietach. Pochodzę z Żywiecczyzny ... ja proszę żeby Pani

jeszcze chwilę posiedziała ... pochodzę z Żywiecczyny, o której Pan Marszałek wspomniał. Żywiecczyna to Kotlina Żywiecka, bardzo trudny teren. Proszę mi powiedzieć, jeżeli wyjdzie ustawa, uchwała, cokolwiek, jakkolwiek akt prawny, który wykluczy *kopciuchy*, czy piece jakiegokolwiek ogrzewania, czym na Żywiecczynie ludzie mają palić ? Czym mają ogrzewać swoje domy, kiedy nie ma linii gazowych, kiedy nie ma ciepłowni ? Problem smogu to nie jest problem od dzisiaj, od wczoraj, to jest problem, który trwa już kilkanaście lat. Tak Szanowne Panie ! Zawsze były *kopciuchy*, paliło się i ten smog był zawsze. W ostatnim czasie ... w ostatnim czasie nasiliło się to bardzo. Ja proszę o zrozumienie też naszej pozycji i również zapraszam na komisję do Żywca, żeby mogli Państwo pooddychać tym pięknym naszym powietrzem i tak drogą jeszcze dygresji na koniec, zapraszam na najbliższe imprezy, teraz styczeń, żeby pogodzić dobre z pożytecznym – *Gody Żywieckie* w Żywcu i w Milówce. Zapraszam w sobotę 18 i 25 stycznia. Zobaczą Panie naszą kulturę i pooddychają naszym powietrzem i mam nadzieję, że nie będzie halnego, że będzie takie fajne, wilgotne, zawiesiste powietrze. Dziękuję !

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – zapraszam Panią Radną Baczyńską ... Pani Radna ! Dwie minutki ! Drogie Panie ! Ja prowadzę obrady ! Byliście Państwo gośćmi, powiedziałyście, myślę, wszystko to co chciałyście. Pan Marszałek zaprosił praktycznie już Panie na komisję, która została powołana, której Przewodniczącą jest Pani Profesor Jelonek. Pani Profesor Jelonek wysłał do Pań zaproszenia i ja uważam, że tam jest miejsce na merytoryczną dyskusję i na to żeby te sprawy rozwiązywać. Dziękuję !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja chciałam krótko, żeby nie przedłużać, zwrócić uwagę na kilka kwestii związanych z tymi propozycjami, o których Panie tutaj mówią. Likwidacja pieców węglowych wiąże się ze średnio dwukrotną podwyżką czynszów. W momencie kiedy do kamienicy podłącza się centralne ogrzewanie i termomodernizuje się poprzez izolację termiczną trzeba się liczyć z tym, że każdy mieszkaniec będzie płacił dwukrotny czynsz w ciągu całego roku, a nie tylko kupował węgiel w porze zimowej. To jest taka jedna uwaga ... jeżeli oczywiście wszyscy mieszkańcy się na to zgodzą, wszyscy mieszkańcy danej kamienicy oczywiście, można takie działania podejmować. Druga sprawa to jest taka, że smog przede wszystkim bierze się z tego, że w tych piecach pali się nie tylko węglem, ale wszelkiego rodzaju śmieciami. Można oczywiście to monitorować, są takie metody poprzez drony, które w powietrzu mierzą zawartość spalin, która wydobywa się z kominów, natomiast wiąże się to też z wysokimi karami, które straż miejska może nałożyć po kontroli mieszkania, gdzie zdiagnozowano taki stan rzeczy. Jeżeli Panie skonsultujecie to z mieszkańcami i wszyscy się na to zgodzą, to oczywiście można próbować uruchamiać, czy zwiększać tego typu działania, natomiast trzeba być

świadomym podwyżki czynszu i wysokich kar za palenie innymi rzeczami niż paliwo. Dziękuję !

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję Pani Radna ! Nie ma więcej zgłoszeń naszych radnych, przechodzimy do następnego punktu obrad...

10. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – materiał w tym zakresie otrzymaliście Państwo mailem oraz w formie papierowej. Czy są uwagi, zapytania w kwestii działalności Zarządu w okresie międzysesyjnym ? ... Nie widzę ! Dziękuję ! Przechodzimy do następnego punktu...

11. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radna Ewa Żak** – Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Mam interpelację. Zwracam się do Pana Marszałka z prośbą o udzielenie pomocy finansowej dla powstającego w Bielsku-Białej Interaktywnego Centrum Bajki i Animacji. Pieniądze nie są potrzebne teraz, ale w roku przyszłym – 2021. Bardzo proszę o wsparcie finansowe tej niezwykle zasłużonej dla kraju oraz województwa śląskiego instytucji kultury i zorganizowanie w tej sprawie spotkania z dyrekcją Centrum. W załączeniu pismo Dyrektora Studia Filmów Rysunkowych, Pana Andrzeja Orzechowskiego. Ponieważ również dostałam to pismo, przeczytam Państwu: *Szanowny Panie Marszałku ! Któż nie zna Bolka i Lolka, Reksia oraz wielu innych postaci z Bielskiego Studia Filmów Rysunkowych. Studio to od grudnia 2016 roku funkcjonuje jako państwowa instytucja kultury podległa bezpośrednio Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Interaktywne Centrum Bajki i Animacji powstaje w oparciu o doceniany daleko poza granicami naszego kraju dorobek tego wielce zasłużonego dla polskiej animacji bielskiego studia. Sam projekt Interaktywnego Centrum Bajki i Animacji przy Studiu Filmów Rysunkowych powstał w 2017 roku. Projekt ten przygotowała pracownia Mirosława Nizio, w której m.in. powstały takie projekty jak Muzeum Powstania Warszawskiego, czy Muzeum Historii Żydów Polskich ... przepraszam bardzo, ale czy ja mogłabym skończyć ? ... W 2018 roku podjęto decyzję o rozbiciu prac Interaktywnego Centrum na dwa etapy. W pierwszym Willa Rotha, zabytkowa siedziba studia, została poddana gruntownemu remontowi i modernizacji wraz z przystosowaniem tej części pod ekspozycję Interaktywnego Centrum Bajki i Animacji. Całość tych prac zostanie zakończona jeszcze w tym roku. W tym miejscu należy podkreślić, że zarówno*

projekt jak i jego pierwszy etap realizacji Centrum został w całości sfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Drugi etap realizacji, w skład którego wejdzie wybudowanie nowego budynku połączenie go szklaną przewiązką z Willą Rotha oraz zagospodarowanie terenu wraz z małą architekturą, pociąga za sobą konieczność zapewnienia znacznie większych środków finansowych. W tym celu zamierzamy skorzystać ze środków w ramach tzw. funduszy norweskich – możliwa kwota do uzyskania to 15 mln zł. Także Pan Premier i Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego deklaruje wsparcie finansowe, wreszcie Prezydent Miasta Bielska-Białej listem intencyjnym zadeklarował przeznaczenie kwoty 2 mln zł na ten cel. Niestety, środki te nie pozwalają nam skonstruować budżetu na poziomie 27 mln zł i stąd ogromna prośba do Pana Marszałka o wsparcie naszego projektu możliwą do udźwignięcia kwotą Urzędu Marszałkowskiego. Interaktywne Centrum Bajki i Animacji przy Studiu Filmów Rysunkowych, w którym nadal będą powstawać nowe bajki i filmy autorskie, będzie placówką promującą nie tylko miasto, ale cały nasz region. Już teraz studio odwiedza około 30 tys. osób w ciągu roku. To tutaj przecież na południu Polski powstała polska rysunkowa animacja. Początek dało ekspansywne studio w Katowicach, które przez Wisłę w krótkim czasie osiadło w Bielsku-Białej. Nie ulega wątpliwości, że zastosowanie nowych technik multimedialnych w połączeniu z tradycyjnymi eksponatami muzealnymi sprawi, że w Bielsku-Białej powstanie niezwykle w Europie Środkowej centrum rozrywki i edukacji oferujące naukę poprzez zabawę dla dzieci i rodzin. Z poważaniem dyrektor Studia Filmów Rysunkowych – Andrzej Orzechowski. Dziękuję za uwagę !

- **radny Stanisław Gmitruk** – Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Interpelację, którą będę przekładał, zatytułowałem *efektywne wykorzystanie środków budżetu województwa w roku 2020*. Wiemy, że 16 grudnia przyjęliśmy budżet na ten już bieżący, czyli 2020 i należy stwierdzić, że ten budżet jest trudny. Trudny po pierwsze dlatego, że zaprojektowana i przyjęta jest bardzo duża kwota deficytu, a mianowicie w kwocie 125 mln 137 tys. 780 zł. Jest też wiele działów zapisanych w budżecie, które co do kwot alokowanych w budżecie są niewystarczające do realizacji podstawowych zadań. Należy tutaj wymienić dział 600 – *Transport i łączność*. Pomimo wzrostu środków, które są zapisane w budżecie na ten rok, potrzeby podstawowe nie będą w tym roku zabezpieczone. Wiemy, że około 26 % wszystkich dróg o kategorii wojewódzkie wymagają niemalże natychmiastowych nakładów inwestycyjnych w zakresie remontów, modernizacji, ulepszeń, itd. Także jest za mało środków w dziale 851 – *Ochrona zdrowia*, czy też 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*, czy też 010 – *Rolnictwo i łowiectwo*. No i na tym tle chcę jeszcze powiedzieć, że także przed sesją budżetową ale, w sposób szczególny w ostatnim okresie, dokonałem ponownej analizy zapisów po stronie wydatków w poszczególnych działach

i tak mi się nasunął dział ważny także – 750 – *Administracja publiczna*, a szczególnie punkt 8, który nosi nazwę *zadania związane z promocją województwa śląskiego*, zaplanowane na kwotę 13 mln 624 tys. 838 zł, a w sposób szczególny zastanawiają mnie podpunkty *k – pakiet sponsorski podczas imprez sportowych* 5 mln 50 tys. zł, w tym Memoriał im. Kamili Skolimowskiej – 2,5 mln oraz Memoriał im. Janusza Kusocińskiego – 1,7 mln zł. Oczywiście z całą mocą popieram i cieszymy się, że te ważne imprezy sportowe na mocy podpisanego porozumienia przez poprzedni Zarząd z zarządem Polskiego Związku Lekkiej Atletyki się odbywają, natomiast no taka prosta myśl nasuwa – jeśli zdobyliśmy te imprezy, to zazwyczaj jest takie oczekiwanie, że te imprezy powinny przynosić dochód. Rzecz w tym żeby się jak najwięcej działało, bo w efekcie zarobimy co najmniej na utrzymanie obiektu, a tutaj dokładamy, Ale szczególnie zainteresował mnie podpunkt *q – promocja herbu i znaku graficznego logo województwa śląskiego* – kwota 1 mln 490 tys. Dlatego też proszę uprzejmie, żebym był uspokojony, na co te środki zostaną przeznaczone, a konkretnie na co planowane są wydatki w ramach pakietu sponsorskiego w kwocie 5 mln 50 tys. zł w tym na te memoriały, no i jaki jest udział głównego organizatora tych potrzebnych imprez, czyli Polskiego Związku Lekkiej Atletyki ? I odnośnie drugiej sprawy, czyli tego podpunktu *q* – na co konkretnie i według jakiego harmonogramu będą realizowane wydatki na promocję herbu i znaku graficznego, logo województwa śląskiego ? Tyle tytułem interpelacji. Chcę tylko tak miękko zastrzec, że podobne interpelacje będę składał na kolejnych sesjach. Dziękuję bardzo !

- **radna Lucyna Ekkert** – Pani Przewodnicząca ! Panie Marszałku ! Panie, Panowie Radni ! Szanowni Państwo ! Ja właściwie mam dwie sprawy. Zaczę od projektów uchwał, a właściwie sposobu ich sporządzania. Pozwoliłam sobie wystąpić w tym miejscu, zbiorczo, albowiem gdybym chciała omówić każdą uchwałę wychodziłabym dzisiaj pięć razy, Panie Marszałku. Panie Marszałku ! Na siedem przedłożonych dzisiaj projektów uchwał tylko dwie zostały przygotowane zgodnie z *zasadami techniki prawodawczej, Statutem i Regulaminem Organizacyjnym*. W projektach uchwał przedłożonych do porządku dzisiejszej sesji, zresztą nie tylko dzisiejszej, stwierdza się niestaranność przy ich sporządzaniu, niezgodność z zasadami techniki legislacyjnej, a nawet naruszenie prawa. Zbiorczo omówię dzisiejsze projekty uchwał. Na druku niektórych projektów uchwał widnieje jedynie podpis radcy prawnego, możemy tylko domniemywać że jest to inicjatywa uchwałodawcza Zarządu. Brak podpisu pracownika sporządzającego ten dokument, dyrektora komórki organizacyjnej, a zatem nie mamy wiedzy, która komórka organizacyjna przygotowała projekt uchwały i która jest za to odpowiedzialna. Brak uzasadnienia do uchwały, a jak jest uzasadnienie to jest brak podpisu. Żeby nie być gołosłowną przytoczę przepisy prawa, które nie są respektowane. Zaczę od tych wewnętrznych – jest *Regulamin Organizacyjny Urzędu*

*Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, który stanowi załącznik do uchwały Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 4 grudnia 2019 roku – rozdział 8 – zasady podpisywania pism i aktów prawnych, par. 64: pracownicy przygotowujący projekty pism oraz innych dokumentów zamieszczają na kopii w lewym dolnym rogu adnotację zawierającą imię i nazwisko, stanowisko oraz datę sporządzenia, a także opatrują je parafą. Rozdział 9 – zasady postępowania przy opracowaniu i wydawaniu aktów prawnych Zarządu i Marszałka, par. 65: aktami prawnymi Zarządu są uchwały. Projekty uchwał powinny być przygotowywane zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej. Par. 66: forma aktu prawnego obejmuje jego tytuł treść i uzasadnienie. Par. 68: do projektu aktu prawnego dołącza się uzasadnienie obejmujące przedstawienie istniejącego stanu w dziedzinie objętej unormowaniem z wyjaśnieniem potrzeby i celu wydania aktu, wykazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym, opis przewidywanych skutków publicznych, gospodarczych i finansowych związanych z wejściem w życie aktu oraz ich źródła finansowania. Na konieczność dołączania uzasadnień do projektów uchwał wskazuje par. 131 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie techniki prawodawczej, a brzmi on: do projektu rozporządzenia dołącza się uzasadnienie. Co mówi nasz Statut? W Statucie Województwa Śląskiego, który stanowi ważne źródło prawa samorządowego, par. 18 c ust. 4: do projektu uchwały dołącza się uzasadnienie, które powinno wyjaśnić potrzebę i cel podjęcia uchwały. Ust. 5 mówi, że uzasadnienie projektu uchwały wnoszonego przez Zarząd powinno ponadto przedstawić stan rzeczywisty w dziedzinie, która ma być unormowana, wykazywać różnicę pomiędzy dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym, o ile projekt dotyczy spraw uregulowanych w akcie prawa miejscowego, przedstawiać przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne, wskazywać źródła finansowania jeżeli projekt uchwały pociąga za sobą obciążenie budżetu. Zgodnie z opinią prawników jeżeli w Statucie zapisano, że do uchwały należy dołączyć uzasadnienie, to podjęcie uchwały niezgodne z zapisami statutowymi oznacza więc naruszenie prawa. Poddaję pod rozagę i analizę przygotowywanych projektów uchwał. I Panie Marszałku, druga sprawa dotyczy *Industriady*. Na ostatniej sesji Pan Marszałek wspomniał o przygotowaniu, czy też podpisaniu, tu nie pamiętam dokładnie, aneksu do umowy z Miastem Zabrze i z Muzeum Górnictwa Węglowego o organizowaniu *Industriady*. Chcielibyśmy poznać więcej konkretów i informacji udzielanych przez Pana Marszałka, a nie uzyskiwać je z mediów. Czasami jest to szum informacyjny i nie zawsze one są rzeczywiście rzetelne. Jedni mówią, że Muzeum Górnictwa Węglowego przejmuje organizację *Industriady*, inni, że zastępuje Regionalny Instytut Kultury, a obecnie Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego. I tak dla jasności wszystkich – Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu jest cenioną instytucją nie tylko u nas w regionie, ale i w Europie i na całym świecie, wyróżnioną wieloma nagrodami i ja podtrzymuję swoje zdanie, swoją*

pozytywną opinię na temat tej instytucji, a przedłożoną Państwu, nam, na poprzedniej sesji. I Panie Marszałku ! Podtrzymuję oczywiście wniosek o zwiększenie dotacji w odpowiednim czasie, w miarę możliwości, doceniając znaczenie tej instytucji, ale dotacji podmiotowej. Szanowni Państwo ! *Industriada* jest to największy festiwal dziedzictwa przemysłowego w naszej części Europy, a drugi w kolejności jeśli chodzi o całą Europę. Jest to święto *Szlaku Zabytków Techniki*. W ubiegłym roku *Industriada* obchodziła swoje dziesiąte urodziny. Zaczynając na tej imprezie pojawiło się 30 tys. osób, w ubiegłym roku na jubileuszu dziesięciolecia było już ich ponad 100 tys., a festiwal odbywał się w 27 miejscowościach, w 44 zabytkach, w tym 2 obiekty są to obiekty wpisane na *Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO*. Odbyło się 500 wydarzeń. Szanowni Państwo ! *Industriada* jest znakiem rozpoznawczym województwa śląskiego, jest jego marką, zatem, Panie Marszałku, czy my przekazujemy organizowanie *Industriady* całkowicie, czy też będzie to rozłożony ciężar, jak było to poprzednio i jedynie będzie to zamiana instytucji – to pierwsze pytanie. Szanowni Państwo ! Ciężar, być może dla tych, którzy nie wiedzą, że ciężar przygotowania i organizowania *Industriady* spadał na pracowników Wydziału Kultury, a właściwie na Referat Promocji Dziedzictwa Industrialnego. To pracownicy Wydziału Kultury wymyślili ten festiwal, jak i również zajmowali się *Szlakiem Zabytków Techniki*, który jest markowym produktem turystycznym. Szanowni Państwo ! Nie ma Referatu Promocji Dziedzictwa Industrialnego, nie ma też ludzi tam zatrudnionych, ale Panie Marszałku, w związku z tym moje pytanie – kto będzie zarządzał produktem *Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego* ? Kto zajmuje się przygotowaniem i realizacją święta *Szlaku Zabytków Techniki*, tzw. *Industriadą* ? Jeśli jest to kilka podmiotów, to kto będzie głównym organizatorem *Industriady* ? Jaki będzie podział obowiązków współorganizatorów ? Jakie środki zostaną przekazane współorganizatorom ? I najważniejsze moje pytanie – jakie korzyści osiąga Województwo z tej decyzji ? To jest, myślę, najważniejsze, bo jeżeli jest decyzja, to pociąga za sobą pewne skutki, ale powinny one być w tym układzie pozytywne. I jeszcze jedno ! Miałam okazję rozmawiać z niektórymi interesariuszami, są oni zaniepokojeni zmianami. O zmianach, Panie Marszałku, dowiadują się z mediów, nikt z nimi nie rozmawiał, nie było jakiegokolwiek dyskusji, komunikacji. Nas – mówię jako Województwo – z interesariuszami łączą umowy przecież. O tej porze zazwyczaj otrzymywali już informacje związane z przygotowaniem i realizacją *Industriady*, a w tej chwili się nic nie dzieje. Panie Marszałku ! Jest to kolejna decyzja podjęta bez konsultacji z zainteresowanymi osobami, podmiotami. Dlaczego Pan, Panie Marszałku, nie chce korzystać z doświadczeń, z dobrych praktyk ? Dlaczego Pan nie rozmawia z radnymi ? No chyba, że tylko dotyczy to radnych opozycji. Dziękuję !

- **radna Alina Bednarz** – Szanowna Pani Przewodnicząca ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Państwo Goście ! Szanowny Panie Marszałku ! W styczniu 2019 roku podjął Pan zobowiązanie, że zwycięzca złotej nagrody w konkursie na najlepszy plakat podczas *26 Biennale Plakatu Polskiego* w katowickiej BWA otrzyma specjalną gratyfikację pieniężną w wysokości 10 tys. zł. Jury konkursu obradujące 9 września 2019 roku podjęło decyzję o przyznaniu złotego medalu Szymonowi Szymankiewiczowi za pracę zatytułowaną *Loading*. Niestety, zwycięzca, Pan Szymon Szymankiewicz, zapowiadanej nagrody nie otrzymał, gdyż na 4 dni przed jej wręczeniem wycofał się Pan ze swojej obietnicy. Pana decyzja zbulwersowała i zaniepokoiła opinię publiczną, a członkini jury, prof. Irma Kozina, opublikowała w sieci list adresowany do Pana z prośbą o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Fakty wskazują na to, że powodem rezygnacji z nagrody była właśnie treść nagrodzonej pracy, którą tak opisuje w swoim piśmie adresowanym do Pana prof. Irma Kozina: *jury przyznało tę nagrodę za plakat piętnujący rozwój nazizmu w Europie. Przedstawia on opaskę hitlerowską z częściowo przesuniętą swastyką, która odsłania swoją biel i czerń na podobnej zasadzie jak wskazuje to ikona ładowania w komputerze, na dole znajduje się napis „loading”.* Można się domyślać, że plakat był reakcją na artykuł opublikowany w *New York Times*, którego autor ze strachem zauważył, że w Europie ożywają ugrupowania nazistowskie bazujące na hasłach głoszonych przez hitlerowców. Tyle cytatu. Panie Marszałku ! Nie wiem co w treści pracy wzbudziło Pana niepokój, ale chętnie poznam Pana argumenty. Jeśli źle nazwałam i oceniłam Pana intencje – bo jednak zaistniał jakiś ważny powód, a chciałabym wierzyć że właśnie tak było – i musiał Pan zmienić podjętą wcześniej decyzję o przyznaniu nagrody, to jest Pan winien wyjaśnienia opinii publicznej, nam mieszkańcom województwa śląskiego, których pieniędzmi Pan zarządza na podstawie przepisów. Ponadto chciałabym jeszcze zauważyć, że zgodnie z zapisem w *Kodeksie Cywilnym*, w art. 19 w par. 1, który mówi, że: *kto przez ogłoszenie publiczne przyrzekł nagrodę za wykonanie oznaczonej czynności obowiązany jest przyrzeczenia dotrzymać*, nie miał Pan prawa wycofać się ze swojego zobowiązania. Szanowny Panie Marszałku ! Uprzejmie proszę o wyjaśnienie powodów rezygnacji z przyznania nagrody oraz odpowiedź na poniższe pytania. Czy zostały zawarte jakiegokolwiek umowy z Samorządem Województwa Śląskiego dotyczące nagrody, gratyfikacji pieniężnej, dla zwycięzcy złotego medalu na *26 Biennale Plakatu Polskiego* w 2019 roku lub w latach ubiegłych, ale ze skutkiem na ten rok, na 2019 ? Drugie pytanie brzmi: w jaki sposób poinformowano organizatora *26 Biennale*, czyli Galerię Sztuki Współczesnej BWA w Katowicach, o wycofaniu się Marszałka z nagrody ? Dziękuję !

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – dziękuję Pani Radna ! I jeszcze raz chciałam przypomnieć – zgodnie z opinią Pana Mecenasza zarówno

interpelacje, jak zapytania, radni powinni zgłaszać pisemnie, w formie pisemnej, tak, że przypominam jeszcze raz i jeżeli chcecie na zapytania i interpelacje uzyskać odpowiedź, powinna być to forma pisemna. Nie widzę więcej zgłoszeń.

12. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radna Beata Kocik, Wiceprzewodnicząca Sejmiku** – porządek sesji został wyczerpany ! Przypominam jeszcze Państwu o zdawaniu kart do głosowania i zamykam XVII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI kadencji.